

Formidling af projektet Alternativer til insekticider 104212 på Facebook/LinkedIn/

Martin S. Hansen, msha@seges.dk

Titel:

Sådan uddriver vi larver fra rapsjordlopper Arbejdspakke 2

<https://www.facebook.com/planteavl/posts/pfbid09xwXYDfaKJyYmpiMAi32da9StPjFSCbE2vXt3s8HLwaNFVf7qGZS6oHiiN5TLAknI>

Opslag
Filtre

SEGES i marken
I går kl. 08.38 · 🌐

Sådan uddriver vi larver fra rapsjordlopper

Fordi der bliver færre skadedyrsmidler tilgængelige, undersøger vi i SEGES Innovation forskellige alternativer til insekticider, bl.a. for rapsjordlopper.

Rapsjordlopper er et af det mest tabsgivende skadedyr i raps, og derfor er det vigtigt at finde alternativer til bekæmpelsen.

👉 Klik på linket herunder, så kan du se en video på SEGES.tv om, hvordan vi nu bruger en mere præcis metode til at opgøre larveangrebet af rapsjordlopper.

Projektet er støttet af Planteafgiftsfonden.

SEGES.TV
Se video om tælling af rapsjordloppe-larver
Da der bliver færre og færre skadedyrsmidler tilgængelige, undersøger vi i SEGE...

Se mere

📣 Boost dette opslag for at få mere rækkevidde for SEGES i marken.

Boost opslag

👍 5

7 facebook opslag på ”Planteværn – med Ghita i marken”: [Planteværn - med Ghita i marken | Facebook](#)

Titel: Bekæmpelse af glimmerbøsser
Arbejdspakke 2

Titel: Såtid og rapsjordlopper

Arbejdspakke 6

Planteværn - med Ghita i marken

Favoritter · 23. september ·

Såtid og rapsjordlopper

I England har de i mange år arbejdet på at finde alternativer til kemisk bekæmpelse af rapsjordlopper. Det skyldes, at der i flere områder er så meget resistens hos rapsjordlopper, at de ikke længere kan bekæmpes. Englændernes konklusion pt. er, at der ikke findes alternativer, som er lige så effektive som skadedyrsmidler (før resistensudvikling).

En god etablering med kraftige planter angives som det mest effektive tiltag, fordi kraftige planter bedre kan "tåle" både blad- og larveangreb. Dette opnås ved tidlig såning, ingen såning i meget tør jord, en passende lav plantebestand og tilpasning af sortsvalget til såtidspunktet. Tidlig såning giver ikke kun kraftigere planter, men planterne får også et forspring, fordi indflyvningen af rapsjordlopper er mindst i begyndelsen af august. En ulempe ved tidlig såning er kraftigere angreb af kålbrot, så dette må man løse via sædskiftet, hvis man ikke længere kan bekæmpe rapsjordlopperne kemisk.

Planteafgiftsfonden har også bevilliget midler til undersøgelser af alternativer i Danmark, fordi der bliver færre og færre skadedyrsmidler. Der er derfor - inspireret af de engelske undersøgelser - iværksat 4 Landsforsøg i august 2025 med 3 forskellige såtider og bekæmpelse af rapsjordlopper. Nedenfor ses fotos fra et af forsøgene ved Åbenrå ved Planteforsøg Sydjylland I/S fotograferet af Emil Seidelin den 19. september 2025. Der er her sået 13., 21. og 29. august. Der er i forsøget relativt kraftige angreb af rapsjordlopper, og når man ser fotos, skal der ikke meget fantasi til at forestille sig, ved hvilken såtid planterne bedst kan modstå angrebene.

Alle resultaterne af forsøgene incl. udbyttmålinger foreligger efter høst i 2026.

Sådato 13. august

Sådato 21. august

Sådato 29. august

30

Synes godt om

Kommenter

Del

Titel: Netdækning mod rapsjordlopper Arbejdspakke 4

★ Favoritter · 11. april ·

Netdækning mod rapsjordlopper

Da der løbende bliver færre skadedyrsmidler, leder alle efter alternative måder at bekæmpe skadedyr på. I Slesvig Holsten er udført forsøg, hvor rapsen efter såning og til 1. december har været dækket med et net for at undgå angreb af rapsjordlopper. Se fotos (kilde: M. Landschreiber LWK SH) og resultat af forsøget.

Der var mange rapsjordlopper i forsøget, og der blev ved netdækning opnået en god bekæmpelse af rapsjordloppelarver og 15,3 hkg/ha i merudbytte. Udsåning af den korsblomstrede plante sæddodder som companion crop havde derimod ingen sikker effekt.

Desværre er nettet meget dyrt og tidskrævende at lægge ud, så netdækning har trods det store merudbytte langt fra været rentabel. Forsøget viser, at man tager fantasien i brug for at finde alternative metoder til bekæmpelse. Pt. er der dog ikke fundet effektive og økonomiske alternative metoder til at bekæmpe rapsjordlopper.

Netdækning af raps med net mod rapsjordlopper, 1 fs. LWK-SH 20:

behandling	Larver/plante 1 dec.	Udbytte og merudbytte, hkg/ha
shandel	21,6	45,3 a
åkning med net 8-1/12	0,2	+15,3 b
sæddodder som companion crop	16,3	+1,6 a

Forsøget blev udført med pzyndiv 13, skålen.

SE

13

Synes godt om

Kommenter

Del

5 kommentarer

Vis flere kommentarer

Forfatter

Planteværn - med Ghita i marken

Der er udført undersøgelser med udsåning af striber med blomsterblandinger og blandinger af andre plantearter for at se om de kan opformere nyttedyr, så nyttedyrene kan angribe skadedyrene i forskellige afgrøder. I flere forsøg har der været en effekt ... Se mere

Titel: Hvornår er rapsjordloppelarverne ude af rapsplanterne?
Arbejdspakke 2

Planteværn - med Ghita i marken

★ Favoritter · 27. marts · 🌐

...

Hvornår er rapsjordloppelarverne ude af rapsplanterne?

Der er stadig larver af rapsjordlopper i rapsplanterne. Se fotos fra denne uge af angreb i bladstilk og hjertesud samt larver herfra. Larverne er især skadelige, når de sidder i hjertesuddet, hvor de kan hæmme strækningen.

Rapsjordlopperne lægger de fleste æg i efteråret, men æglægningen kan fortsætte så længe temperaturen er over ca. 5°C. Larver fra de tidligst lagte æg gør størst skade, og sent lagte æg gør kun lille skade. Sent lagte æg kan dog bidrage til et større antal biller det følgende efterår. Da æggene lægges over en lang periode, er det en løbende proces, hvornår larverne forlader planterne, men det sker i perioden fra ultimo marts til primo maj for sent lagte æg.

Der findes en graddagemodel, der fortæller, hvornår larverne forlader rapsplanterne og søger ned i jorden for at forpuppe sig. Hvis man f.eks. på Landbrugsinfo i graddagemodellen indtaster æglægning 10. oktober på lokaliteten Aarhus, så vil larver fra disse æg søge ud af planterne og ned i jorden den 11. april (indtastet: startdato 10. oktober, basisværdi 5°C, tærskelværdi 250°C, klimændring 0,7°C).

👍 11

👍 Synes godt om

💬 Kommenter

🔗 Del

Titel: Angreb af rapsjordloppelarver Arbejdspakke 2

Planteværn - med Ghita i marken
★ Favoritter · 5. marts ·
...

Angreb af rapsjordloppelarver

Angreb af rapsjordloppelarver er meget tabsvoldende og kan medføre omsåning. Bekæmpelse foretages derfor i efteråret. Ved kraftige angreb strækker planterne sig ikke i foråret og får en "kost-agtig" vækst, se foto. Strækker planterne sig normalt i foråret, er det derfor et godt tegn. Da der bliver færre og færre skadedyrsmidler, har Planteafgiftsfonden bevilliget midler til at finde alternativer til skadedyrsmidler ved bekæmpelse af rapsjordlopper. I forsøgene skal angrebsgraden af larver opgøres. Dette er meget tidskrævende og kan også være usikkert, fordi alle bladstilke og stængler skal flækkes for at opgøre angrebsgraden. For at få en mere præcis opgørelse uddrives larverne derfor også netop nu i laboratoriet ved SEGES. Se fotos. Planterne lægges på et hønsenet ved stuetemperatur, og efter 3 uger er alle larver faldet ned i beholderen med vand og kan optælles. Larvestørrelsen varierer alt efter, om æggene er lagt i oktober eller december.

13
Synes godt om
Kommenter
Del

Titel: Alternative måder at bekæmpe rapsjordlopper på
Arbejdspakke 6

Planteværn - med Ghita i marken

★ Favoritter - 14. marts - 🌐

...

Alternative måder at bekæmpe rapsjordlopper på

I visse områder af England er der så meget resistens hos rapsjordlopper mod pyrethroider, at de ikke længere kan bekæmpes, og der dyrkes derfor ikke længere raps i de værst ramte områder. England er derfor også det land, som har arbejdet mest med alternative måder at bekæmpe rapsjordlopper på. Til trods for dette har de ikke fundet en effektiv bekæmpelsesmetode, men de angiver nogle tiltag, som hver kan give nogle lave effekter, og tiltagene skal så kombineres. De har markeret effektiviteten af tiltagene med grøn, gul og rød, hvor grøn er tiltag med bedst effekt. Se figuren.

En god etablering med kraftige planter angives som det mest effektive tiltag, fordi kraftige planter bedre kan "tåle" både blad- og larveangreb. Dette opnås ved tidlig såning, ingen såning i meget tør jord og en passende lav plantebestand. Tidlig såning giver ikke kun kraftigere planter, men planterne får også et forspring, så de kan vokse lidt inden rapsjordlopperne flyver ind i markerne. Se deres undersøgelse af sammenhæng mellem sådato og larveangreb på figur 2.

En ulempe ved tidlig såning er kraftigere angreb af kålbrok og for kraftig vækst i efteråret, så derfor vil man ikke så meget tidligt, hvis man stadig har god effekt af pyrethroider, som vi har i Danmark. I Danmark kigger vi dog også via midler fra Planteafgiftsfonden på alternative måder at bekæmpe skadedyr på, fordi der bliver færre og færre skadedyrsmidler.

IPM tiltag mod rapsjordlopper i England. Kilde: AHDB

Effekt	Faktor	Bemærkninger
Bedst effekt	Undgå meget tørt såbed	Hurtig og ensartet fremspiring giver store robuste planter.
	Tidlig såning	Planter i god vækst er mindre modtagelige. Mindre indflyvning. Meget tidlig såning fremmer kålbrok.
	Fangafgrøder	Nabomark (mindst 2 ha) med rapsspildplanter gav 0-69 pct. reduktion af larver. Kan også udså fangafgrøde i randzone, som sås lidt før, så de indflyvende rapsjordlopper lander her.
Moderat effekt	Maks. 25-40 planter/m ²	Store robuste planter ønskes, så undgå høj udsædsmængde.
	Skån naturlige fjender (snyttehvepse, løbebiller)	Behandl kun mod skadedyr ved behov. CA eller reduceret jordbearbejdning. Etabler blomsterstriber.
	Brug companion crops	Gemmer rapsen for jordlopper. Nogle (korsbl.) tiltrækker jordlopper. Ly for nyttedyr.
	Afslå blade	Reduktion af larver med 23-55 pct. i forsøg med afslåning i nov.-dec., men ingen merudbytter. Frarådes i DK.
Usikker effekt	Halmrester	Kan gemme rapsen for jordlopperne.
	Sortsvalg	Sortsvalg tilpasses normalt til sådatoen.

IPM tiltag mod rapsjordlopper i England. Kilde: AHDB

Effekt	Faktor	Bemærkninger
Bedst effekt	Undgå meget tørt såbed	Hurtig og ensartet fremspiring giver store robuste planter.
	Tidlig såning	Planter i god vækst er mindre modtagelige. Mindre indflyvning. Meget tidlig såning fremmer kålbrok.
	Fangafræder	Nabomark (mindst 2 ha) med rapsspildplanter gav 0-69 pct. reduktion af larver. Kan også udså fangafræder i randzone, som sås lidt før, så de indflyvende rapsjordlopper lander her.
Moderat effekt	Maks. 25-40 planter/m ²	Store robuste planter ønskes, så undgå høj udsædsmængde.
	Skån naturlige fjender (snyltehvepse, løbebiller)	Behandl kun mod skadedyr ved behov. CA eller reduceret jordbearbejdning. Etabler blomsterstriber.
	Brug companion crops	Gemmer rapsen for jordlopper. Nogle (korsbl.) tiltrækker jordlopper. Ly for nyttedyr.
	Afslå blade	Reduktion af larver med 23-55 pct. i forsøg med afslåning i nov.-dec., men ingen merudbytter. Frarådes i DK.
Usikker effekt	Halmrester	Kan gemme rapsen for jordlopperne.
	Sortsvalg	Sortsvalg tilpasses normalt til sådatoen.

Sammenhæng mellem sådato og antal rapsjordloppelarver, engelske data

Merethe Egelund Olsen og 8 andre

3 kommentarer 2 delinger

👍 Synes godt om

💬 Kommenter

🔗 Del

Vis flere kommentarer

SEGES

✍ Forfatter

Planteværn - med Ghita i marken

Ja, meget tidlig såning er ikke særlig præcis. Tidlig såning afhænger af, hvor i landet man bor, men tænker at man ikke behøver så de første 5-7 dage i august i mange områder, da kålbrok er et stigende problem, og der bliver opformeret meget mere smits... [Se mere](#)

38 u. Synes godt om Svar

Titel: Risiko for angreb af rapsjordlopper afhænger af afstand til sidste års rapsmarker
Arbejdspakke 4

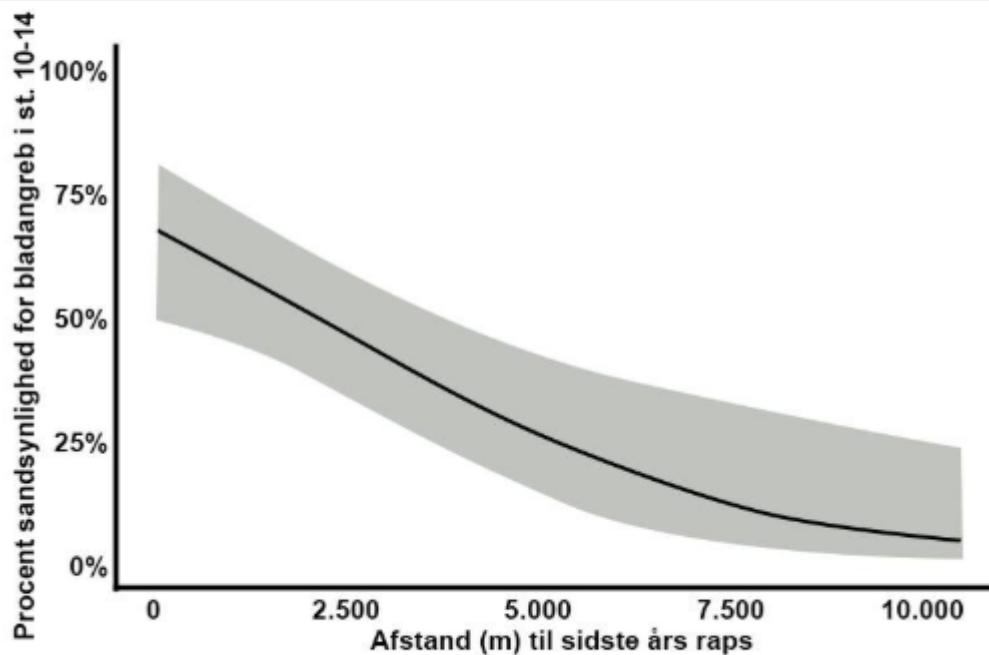
Planteværn - med Ghita i marken

★ Favoritter · 18. marts · 🌐

...

Risiko for angreb af rapsjordlopper afhænger af afstand til sidste års rapsmarker

Ved JKI i Tyskland har de undersøgt risikoen for at få angreb af rapsjordlopper i vinterraps ved forskellige afstande til marker med rapsdyrkning året før. Resultatet ses i figuren, som viser sandsynligheden for at få angreb af rapsjordlopper (bladnav i st. 10-14) ved forskellige afstande til gamle rapsmarker (op til 10 km). Det fremgår, at jo tættere de gamle rapsmarker ligger på den nye rapsmark, jo større risiko er der for angreb i den nye rapsmark.

👍 5

👍 Synes godt om

💬 Kommenter

🔗 Del